

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 07.VI.2005

C(2005) 1640 fin

Vec: **Štátna pomoc č. N 168/2005 - Slovenská republika**
 Štátna pomoc Hornonitrianske bane Prievidza

Vážený pán minister,

1. Postup

1. Slovenská republika v liste zo 4. apríla 2005, ktorý Komisia zaevidovala 7. apríla 2005, oznámila svoj zámer udeliť pomoc banskej spoločnosti *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*

2. Podrobný opis pomoci

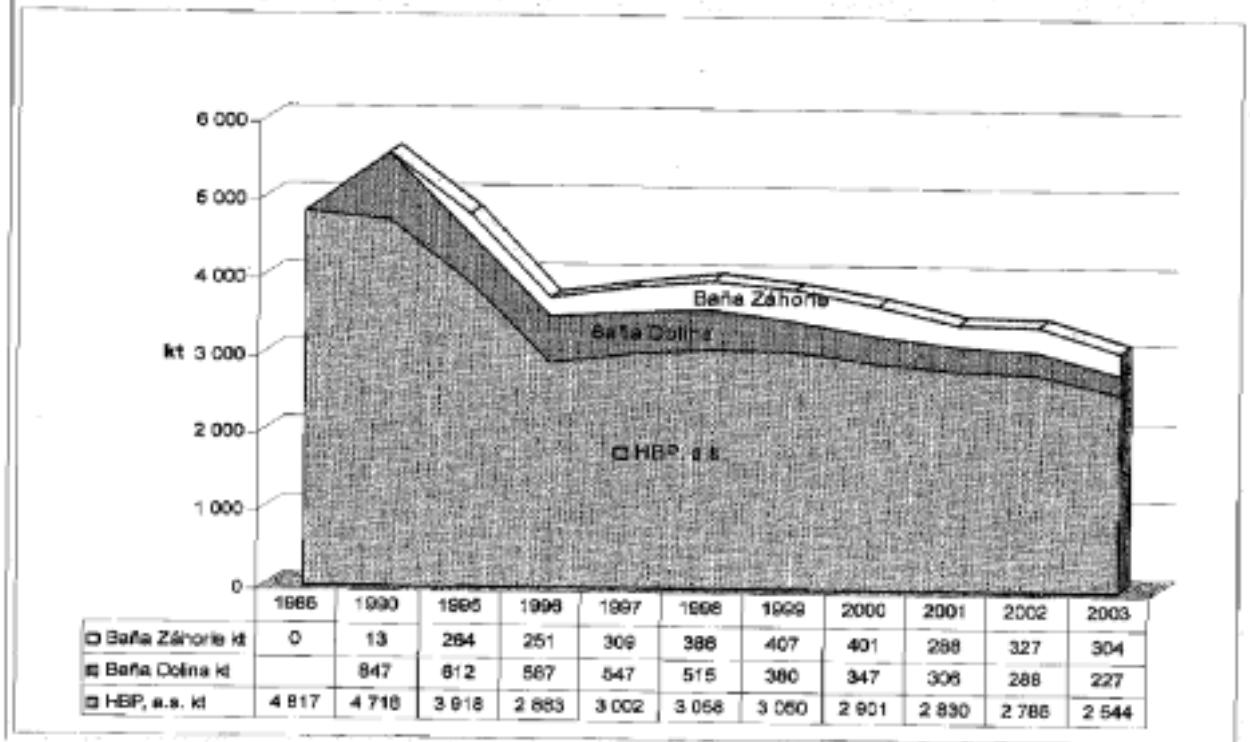
2. Je potrebné postupne opísať proces reštrukturalizácie slovenského uhoľného priemyslu, banskej spoločnosti *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*, ako aj opatrenie predmetnej pomoci.

2.1 Proces reštrukturalizácie slovenského uhoľného priemyslu

3. V Slovenskej republike sú tri banské podniky, ktoré vyrábajú uhlie. Ide o spoločnosti *Baňa Dolina, a.s.*, *Baňa Záhorie, a.s.* a *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.* V nasledujúcom grafe sa znázorňuje vývoj výroby uhlia v týchto troch podnikoch.

J.E.pán Eduard KUKAN
minister zahraničných vecí SR
Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
Hlboká cesta 2
833 36 Bratislava
Slovenská Republika

COAL EXTRACTION in SLOVAK REPUBLIC

4. Prognóza výroby týchto podnikov do roku 2020 predpokladá stálu výrobu podniku *Baňa Záhonia, a.s.* v objeme približne 350 000 ton uhlia ročne, postupné znižovanie výroby podniku *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.* z 2 544 000 ton uhlia v roku 2003 na približne 2 000 000 ton uhlia v roku 2020 a uzatvorenie podniku *Baňa Dolina, a.s.*
5. Tieto tri spoločnosti tvorili do roku 1993 súčasť štátneho podniku *Slovenské uholné bane*. V roku 1993 sa tento štátny podnik rozdelil na sedem nezávislých subjektov. Dodnes pretrvali len tri súkromné spoločnosti *Baňa Dolina, a.s.*, *Baňa Záhonia, a.s.* a *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*
6. Slovenská republika nezasahuje do správy týchto subjektov, ktoré sú súkromnoprávnymi spoločnosťami.
7. Slovenská republika doteraz neprijala plán na uzatvorenie ani plán na sprístupnenie zásob uhlia v zmysle článku 9 nariadenia 1407/2002/ES. Neoznámila Komisii ani svoj zámer udeliť slovenskému uhľnému priemyslu pomoc v zmysle článku 4 a (alebo) 5 nariadenia 1407/2002/ES po pristúpení k Európskej únii.

8. Reštrukturalizácia uhoľného priemyslu sa teda uskutočňuje na úrovni každého subjektu, ktorý musí znížiť svoje výrobné náklady a prispôbiť sa svetovej konkurencii.

2.2 Banská spoločnosť Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.

9. *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.* (ďalej len HBP) je najväčší slovenský banský podnik. Vyrába 79 % uhlia vyrobeného v Slovenskej republike, čo v roku 2003 predstavovalo 2 544 000 ton uhlia. Spoločnosť ťaží v baniach v Novákoch, Cigeli a Handlovej. Posledné dve uvedené bane sa v súčasnosti zatvárajú. K 31. decembru 2004 mala spoločnosť 4 648 zamestnancov, ktorých priemerná mesačná mzda bola 15 535 SKK (408 EUR)¹.
10. HBP sa transformovala na akciovú spoločnosť v roku 1996. Fond národného majetku, ktorý bol pôvodným vlastníkom, predal 97 % akcií súkromným investorom, medzi ktorými sa nachádzajú aj zamestnanci spoločnosti.
11. HBP po svojej transformácii na akciovú spoločnosť započala proces reštrukturalizácie a znižovania výdavkov s cieľom prispôbiť sa svetovej konkurencii. Počet zamestnancov sa znížil z 8 200 v roku 1996 na 4 684 na konci roku 2004, výroba uhlia sa od roku 1996 do roku 2003 znížila z 3 002 000 ton na 2 544 000 ton uhlia. V roku 2003 mala spoločnosť obrát 5 392 150 000 SKK (141 926 000 EUR).
12. Spoločnosť napriek svojmu úsiliu dosiahnuť hospodársku životaschopnosť zaznamenala straty v roku 2002 (75 613 SKK, 2 000 EUR), aj v roku 2003 (432 518 SKK, 11 000 EUR). Pozerá sa však optimisticky na možnosť dosiahnuť v nasledujúcich rokoch zisky, najmä v dôsledku značného zvýšenia ceny uhlia, ako aj vďaka povinnosti vyrábať 15 % elektrickej energie z domácich zdrojov, ktorá sa má stať súčasťou novej slovenskej energetickej politiky.² Táto povinnosť je v súlade s článkom 11 ods. 4 smernice 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou.

2.3 Opis predmetnej pomoci

13. HBP musela v rámci procesu reštrukturalizácie a racionalizácie znížiť počet svojich zamestnancov. Z tohto dôvodu musela HBP v roku 2004 prepustiť 340 ľudí.

¹ Podľa výmenného kurzu z 8. februára 2005 1 EUR = 38,0559 SKK.

² Uhlie je v Slovenskej republike jediným obvyklým domácim energetickým zdrojom.

14. V zmysle paragrafu 76 slovenského Zákonníka práce³ je zamestnávateľ povinný vyplatiť zamestnancovi odstupné vo výške dvojnásobku jeho mesačnej mzdy za predpokladu, že ide o prepustenie z hospodárskych dôvodov; ak zamestnanec odpracoval u zamestnávateľa najmenej 5 rokov, odstupné je vo výške trojnásobku jeho mesačnej mzdy. Paragraf 231 zákonníka určuje možnosť uzatvoriť kolektívnu zmluvu medzi odborovým orgánom a zamestnávateľom, v ktorej sa určí vyššia suma, ktorou sa nahrádza zákonná suma.
15. Kolektívna zmluva uzatvorená medzi HBP a odborovým orgánom určuje, že výška odstupného môže v závislosti od počtu odpracovaných rokov zamestnancov dosiahnuť päťnásobok mesačnej mzdy.
16. Všetkých 340 ľudí, ktorých prepustili v roku 2004, malo na základe počtu odpracovaných rokov nárok na odstupné vo výške päťnásobku mesačnej mzdy. Priemerná mesačná mzda prepustených osôb bola 15 294 SKK (400 EUR), celkové náklady HBP spojené s prepúšťaním dosiahli $340 \cdot 5 \cdot 15\,294 \text{ SKK} = 26 \text{ miliónov SKK}$ (683 205 EUR).
17. Slovenská republika by chcela vyplatiť HBP sumu 24 miliónov SKK (630 651 EUR)⁴ s cieľom prispieť k platbám odstupného, ktoré musí HBP vyplatiť. Zvyšok musí financovať podnik.

3. Hodnotenie pomoci

18. Podľa článku 87 odseku 1 Zmluvy „pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.“
19. Vyplatením sumy 24 miliónov SKK podniku HBP udeľuje Slovenská republika podniku HBP finančné zvýhodnenie. Obchod s uhlím je v Európskej únii obmedzený. Slovenská republika uhlie nevyváža; v roku 2003 doviezla uhlie z Českej republiky v objeme približne 20 % zo svojich celkových potrieb. Komisia sa však domnieva, že pomoc by mohla obmedziť možnosti vývozu pre výrobcov uhlia so sídlom v iných členských štátoch. Mohla by preto ovplyvniť obchodovanie medzi členskými štátmi. Predmetné opatrenia preto tvoria štátnu pomoc.
20. Vynára sa otázka, či je táto pomoc zlučiteľná so spoločným trhom. Ak uhlie, ktoré produkujú *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*, je uhlím v zmysle článku 2 písmena a) uvedeného nariadenia 1407/2002, sú kritériá zlučiteľnosti pomoci určené v tomto nariadení.
21. Podľa článku 2 písmena a) nariadenia 1407/2002 je uhlím v zmysle tohto nariadenia vysokokvalitné, stredne kvalitné a nízkokvalitné uhlie kategórie A

³ Zákon č. 311/2001 Z.z.

⁴ Podľa výmenného kurzu z 8. februára 2005 1 EUR = 38,0559 SKK.

a B v zmysle medzinárodného kodifikačného systému pre uhlie, ktorý ustanovila Európska hospodárska komisia OSN. *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*, produkujú nízkokvalitné uhlie kategórie A a B. Ide teda o uhlie v zmysle článku 2 písmena a) uvedeného nariadenia 1407/2002.

22. Odôvodnenie 15 tohto nariadenia stanovuje, že subjekty uhoľného priemyslu sú oprávnené dostať „*pomoc na pokrytie nákladov, ktoré sa v súlade s bežnou účtovnou praxou nedotýkajú výrobných nákladov. Táto pomoc je určená na pokrytie výnimočných nákladov, najmä zdedených záväzkov.*“
23. Článok 7 a príloha k nariadeniu 1407/2002/ES presnejšie vymedzujú pojem „*zdedené záväzky*“. Podľa článku 7 „*štátna pomoc poskytnutá subjektom, ktoré vykonávajú alebo vykonávali činnosť v súvislosti s výrobou uhlia, aby sa im umožnilo pokryť náklady vznikajúce alebo ktoré vznikli z racionalizácie a reštrukturalizácie uhoľného priemyslu, ktoré nesúvisia s bežnou výrobou (zdedené záväzky), sa môže považovať za kompatibilnú so spoločným trhom za predpokladu, že zaplatená suma nepresiahne tieto náklady*“.
24. Prepúšťanie je priamym dôsledkom procesu reštrukturalizácie slovenského uhoľného priemyslu. Náklady, ktoré spoločnosť vydáva na odstupné, sú teda výsledkom procesu reštrukturalizácie a racionalizácie, ktorý spoločnosť *Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.*, podstúpila s cieľom prispôsobiť sa novej konkurenčnej situácii vyplývajúcej z rozšírenia Európskej únie a otvorenia sa slovenského trhu s elektrickou energiou.
25. Presné kategórie týchto zdedených záväzkov sa vymedzujú v prílohe k uvedenému nariadeniu. Pod číslom 1 písmenom b) prílohy sa ustanovuje, že jednou z kategórií sú „*ostatné výnimočné výdavky na pracovníkov, ktorí stratia zamestnanie ako výsledok reštrukturalizácie a racionalizácie*“. Odstupné tvorí výnimočné výdavky pre pracovníkov, ktorí stratia zamestnanie. Ako sa vysvetľuje vyššie, uvedené prepúšťanie sa uskutočnilo ako výsledok reštrukturalizácie a racionalizácie. Vyplatenie 24 miliónov SKK (630 651 EUR) Slovenskou republikou malo preto za cieľ odstránenie zdedeného záväzku v zmysle čísla 1 písmena b) prílohy k nariadeniu 1407/2002/ES.
26. Predmetná pomoc je preto zlučiteľná v zmysle článku 7 nariadenia 1407/2002 v kombinácii s číslom 1 písmenom b) prílohy k tomuto nariadeniu.

4. Rozhodnutie.

Komisia rozhodla, že uvedená pomoc sa považuje za zlučiteľnú so spoločným trhom.

V prípade, že tento list obsahuje dôverné informácie, ktoré by nemali byť zverejnené tretím stranám, Komisia Vás vyzýva, aby ste jej to oznámili v lehote pätnástich pracovných dní odo dňa prijatia tohto listu. V prípade, že Komisia do požadovaného termínu nedostane odôvodnenú žiadosť, bude to považovať za Váš súhlas so zverejnením plného znenia tohto listu tretím stranám a jeho uverejnením v autentickom jazyku na internetovej stránke:

http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/. Takáto žiadosť musí byť zaslaná doporučenou poštou alebo faxom na:

Commission européenne
Direction générale de l'Energie et des Transports
Direction A, unité A.4
Bâtiment DM 24/Bureau 109
B-1049 BRUXELLES
Fax: 0032 2 29 64104

Prijmite, prosím, pán minister, výraz mojej najhlbšej úcty,

Za Komisiu

Andris Piebalgs

člen Komisie